

Markant styrkelse af EU's budgetstøtte

[Nyhedsbrev](#) > [21.12.10](#) > Nyt: Markant styrkelse af EU's budgetstøtte

Europa-Kommissionen er klart den førende donor i brugen af budgetstøtte som et centralt instrument for udviklingsbistanden og har fortsat en målsætning om, at budgetstøtten på sigt skal udgøre halvdelen af Kommissionens samlede udviklingsbistand. Og til trods for en markant politisk skepsis overfor budgetstøtte i dansk udviklingsbistand, som blandt andet skyldes frygt for manglende kontrol med bistandsmidlerne, er der alligevel enighed blandt danske politikere og udviklingsorganisationer om, at Kommissionen bør øge brugen af budgetstøtte i fremtiden.

Folketingets partier giver udtryk for at budgetstøtten, sammenlignet med andre støttemekanismer, skaber større forudsigelighed, mulighed for langsigtet planlægning og ejerskab til landenes egne udviklingsmålsætninger, og dermed understøtter principperne i Paris Deklarationen om harmonisering og bistandseffektivitet. Et omfattende studie fortaget af Kommissionen i 2009 viser at gennemførelse af Paris-dagsordenen på europæisk plan vil medføre en effektiviseringsgevinst på op til 45 mia. kr. om året, hvilket svarer til tre gange den samlede danske bistand.

Positive erfaringer med budgetstøtte

Det er til gengæld nogen uenighed om hvorvidt EU-kommissionen kun bør yde budgetstøtte til lande med en god demokratisk udvikling i form af langsigtede MDG-kontrakter. Dette til trods for, at en række nye studier fra Kommissionen, OECD og ODI viser, at budgetstøtte til svage og skrøbelige lande ligeledes giver stor udviklingseffekt, særligt hvis budgetstøtten målrettes investeringer i de sociale sektorer (f.eks. lønninger til lærere, sundhedspersonale o.lign.).

Mange andre analyser peger desuden på, at brugen af budgetstøtte har en markant positiv effekt i de sociale sektorer. EU-kommissionen vurderer selv at lande, som modtager budgetstøtte fra Kommissionen, klarer sig markant bedre indenfor væsentlige indikatorer som f.eks. indskrivning til grunduddannelse, ligestilling, adgang til vand m.m. Oxfam har desuden vist i en analyse fra 2008, at syv afrikanske lande, som er på top 10-listen over modtagere af budgetstøtte fra Kommissionen, gennemsnitligt har øget deres investeringer i sundhedssektoren med 46 procent, hvilket har kunnet måles på en række af de væsentlige sundhedsindikatorer.

Samtidig har brugen af budgetstøtte styrket landenes interne kapacitet og kontrolmekanismer, og der er derfor ikke længere dokumentation for, at budgetstøtte giver mere korrupsion i sammenligning med andre støttemekanismer. Dette er en særdeles vigtig konklusion idet en række højt profilerede sager har skabt store betænkeligheder ved budgetstøtten, f.eks. i Danmark og

England, som traditionelt har været tilbageholdende med at sætte ambitiøse målsætninger for brugen af budgetstøtte.

Manglende inddragelse af civilsamfundet

En alvorlig mangel i Europa-Kommissionens grønbog er dog behovet for en strategisk inddragelse af civilsamfundet i monitorering af budgetstøtten, og det er derfor Concord Danmarks klare anbefaling, at Kommissionens budgetstøtte bør indeholde øremærkede støttemekanismer til lokale folkelige organisationer (Storbritanniens regering foreslår minimum fem procent), som kan sikre kontrol af de offentlige institutioner og lægge et folkeligt pres på politikerne for at skabe rammerne for en fattigdomsorienteret udvikling, der inkluderer de svageste grupper.

Selvom grønbogen fremhæver behovet for inddragelse af civilsamfundet er det Concords vurdering, at inddragelsen ikke har været systematisk eller strategisk og udviklingseffekten af budgetstøtten vil derfor kunne øges markant, hvis Kommissionen fremover inddrager civilsamfundet i monitoreringen fra starten.

Behov for mere langsigtet støtte

Samtidig er det helt afgørende, at Europa-Kommissionen allokerer budgetstøtten for en længere periode end blot tre år. Budgetstøtte for en seksårig periode ville for eksempel give de nationale regeringer en reel mulighed for at koble støtten til langsigtede planer for investeringer i eksempelvis uddannelses- og sundhedssektoren. Det er samtidig vigtigt, at Kommissionen ikke stiller betingelser til modtagerlandene om for eksempel privatiseringer og nedskæringer i den offentlige sektor, som det blandt andet kommer til udtryk i Verdensbankens og IMF's låne-konditionaliteter. Sådanne krav vil potentielt kunne modarbejde målsætningerne om fattigdomsbekæmpelse i de sociale sektorer og vil dermed vil støtten ikke give den ønskede effekt.

Kommissionens grønbog om budgetstøtte blev i øvrigt diskuteret i Folketingets Udenrigsudvalg i november måned, hvor Vagn Berthelsen (IBIS) på vegne af Concord Danmark præsenterede vores syn på grønbogen.

[Læs grønbogen her](#)

[Europaudvalgets udtalelse](#)

• Concord Danmark •

Fælledvej 12 • Global Platform, 3. th. • 2200 København N. • info@concorddanmark.dk

Foto på hjemmesiden er taget af fotograf Finn Brasen for Ulandssekretariatet